

گفت‌وگو با شه‌ریار حیدری، عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس

دور جدید مذاکرات تا پایان سال جاری از سر گرفته می‌شود

لغو تحریم‌ها بوده و هست و اگر توافق نتیجه‌ای خارج از این داشته باشد، ارزشی ندارد؛ بنابراین شرایط فعلی بهتر از توافقی است که به ضرر ایران باشد. با توجه به مسائل داخلی و وضعیت اقتصادی کشور برخی دنبال این هستند که امتیاز بیشتری بگیرند. امتیاز بیشتر هم به طولانی‌شدن روند مذاکرات برجامی منجر می‌شود؛ چراکه ایران زیر بار پیشنهاد‌های غیرمنطقی آنها نمی‌رود. منطقی‌مآجر این است که طرفین توافق کنند و جمهوری اسلامی ایران هم درباره نوع فعالیت هسته‌ای خود شفاف‌سازی کند. برای این کار هم آمادگی دارد و از طرفی آمریکا هم دست از تحریم بردارد و تحریم‌های قبلی را لغو کند.

◆ **پیش‌بینی شما از آینده برجام چیست؟**
تصور می‌کنم تا پایان سال ۱۴۰۱ جلسه‌ای برجامی برگزار می‌شود و این جلسه به احتمال زیاد نتیجه‌کار را روشن خواهد کرد. پیش‌بینی من این است که بعد از آن توقف چندماهه برجامی، موضوعات برجام متفاوت از قبل خواهد بود و طرف‌های غربی زیاده‌خواهی کرده و موضوعات غیربرجامی را مطرح خواهند کرد؛ اما رویه ایران درباره برجام تغییر نکرده و همان رویه‌ای است که تاکنون در برجام داشته و دنبال لغو تحریم‌ها بوده. امیدواریم این دور مذاکرات پایان نیکی باشد بر سال‌ها مذاکرات برجامی که انجام داده‌ایم.

فلسفه برجام لغو تحریم‌هاست، اگر روند با این شکل ادامه پیدا کند، نتیجه نگران‌کننده خواهد بود. اگر چه معتقدم انتهای برجام توافقی است که غربی‌ها آن را به‌صورت برد-باخت می‌خواهند؛ اما ما دنبال توافق و راهبرد برد-برد هستیم و هرگز زیر بار نادیده‌گرفتن مطالبات مردم نمی‌رویم.

◆ **با توجه به شرایط امروز کشور و اعتراضات صورت‌گرفته، برخی ادعا می‌کنند که ایران دنبال برقراری توافق و کسب حمایت بین‌المللی است؛ اما غربی‌ها حاضر به دادن امتیاز نیستند و نگاه‌شان به مذاکرات مسائل فرابرجامی است. نظر شما در این باره چیست؟**

البته مسائل داخلی بی‌تأثیر بر روابط بین‌الملل نیست و عموماً مسائل داخلی هر کشوری بر روابط بین‌الملل آن اثرگذار است؛ بنابراین تنش‌های داخلی که این مدت در فضای اجتماعی کشور داشتیم، تا حدودی باعث شد که طرف‌های برجامی ما منتظر بمانند تا بالاخره نتیجه کشمکش‌ها روشن شود. از این‌رو به نظر من این قضایا در نتیجه‌گیری برجام بی‌تأثیر نبوده است. برجام یک موضوع مشخص دارد و نباید به دیگر مسائل ارتباط داده شود اما یقیناً مسائل داخلی کشور بر این موضوع و نگاه غربی‌ها بی‌تأثیر نخواهد بود.

◆ **یعنی حاضریم به دلیل شرایط اجتماعی پیش‌آمده، در برابر خواست غربی‌ها در برجام کوتاه بیاییم؟**

چیزی که جمهوری اسلامی ایران از طرف‌های برجامی خواسته،

◆ **معصومه معظمی:** ماه‌هاست که روند مذاکرات برجامی بین جمهوری اسلامی ایران و طرف‌های غربی مسکوت مانده است. رئیس‌جمهور آمریکا از طرفی ادعا می‌کند برجام مرده است اما «سرک برجام» را اعلام نمی‌کند و از طرف دیگر رابرت مالی، در نقطه مقابل جو بایدن، تأکید می‌کند که «هنوز جای مذاکره وجود دارد». به عبارتی اروپا و آمریکا هم مانند ایران متقاضی ادامه روند مذاکرات برجامی هستند؛ چراکه ایران با توافق برجامی، برای اروپا و آمریکا و حتی روسیه و چین بهتر از ایران هسته‌ای بدون تعهد است اما با رندی می‌کوشند این علاقه را کتمان کنند، شاید موفق شوند در سایه اتفاقات اجتماعی و اعتراضات از این میان بهره برده و امتیاز بیشتری بگیرند. از سوی دیگر توافق برجامی برای ایران هم ایذناال است؛ چراکه می‌تواند به‌واسطه آن سایه شوم تحریم‌ها را از سر اقتصاد خود بردارد و شرایط مسالمت‌آمیزتری را در مواجهه با روابط بین‌الملل و سیاست خارجی خود تجربه کند. از این‌رو درباره احتمال ازسرگیری مذاکرات برجامی در آینده نزدیک با شه‌ریار حیدری، عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس یازدهم، گفت‌وگو کردیم. این نماینده اصلاح‌طلب مردم قصرشیرین، سرپل‌دهاب و گیلانغرب در این باره توضیحاتی داد که در ادامه می‌خوانید.

◆ **چشم‌انداز برجام را چگونه می‌بینید؟ آیا به نظر شما مذاکرات برجامی ادامه‌دار خواهد بود؟**

برجامی که از سال ۲۰۱۵ شروع شد، تاکنون نوساناتی داشته است. اغلب متوقف شده و دوباره از سر گرفته شده و حتی آمریکا از مذاکرات خارج شد؛ بنابراین نوسانات باعث بی‌نتیجه‌ماندن برجام شد. شش ماه پیش برجام تقریباً به نتیجه نهایی رسیده بود؛ اما با لابی اسرائیل و عربستان و اثرگذاری این لابی‌ها دوباره از مسیر خودش خارج شد. البته آمریکا و طرف‌های اروپایی اعلام کردند موافق ازسرگیری مذاکرات برجامی هستند. در ظاهر ساز مخالف می‌زنند و از مرگ برجام سخن می‌گویند؛ اما در پشت پرده خواستار ادامه مذاکرات و به نتیجه رساندن آن هستند. از این‌رو تصور می‌کنم به‌زودی نشست بعدی مذاکرات برجامی آغاز خواهد شد؛ اما خروجی نشست با توجه به دیدگاه‌های مختلفی که اکنون مطرح است، ممکن است به درازا بکشد.

◆ **با این اوصاف به نظر‌تان برجام نتیجه‌ای خواهد داشت؟**
آنچه از طرفین برجامی انتظار داریم، این است که به نقطه شش ماه پیش که توافق شد، برگردند تا برجام بتواند به سرانجام و نتیجه‌ای برسد. در غیراین‌صورت ما هم به برنامه‌ای که سازمان انرژی اتمی درخصوص طرح راهبردی مجلس دارد، اقدام می‌کنیم؛ طرف‌های مقابل هم به تحریم و تشدید تحریم‌ها رو می‌آورند؛ اما از آنجایی که

خبر برگزیده

روحانی در دیدار جمعی از استانداران سابق:

خزانه را بر خلاف آنچه تحویل گرفته بودیم، پر تحویل دادیم

حسن روحانی که بعد از پایان دوران ریاست‌جمهوری خود سکوت اختیار کرده و فقط در موارد خاصی اظهارنظر کرده است، در سخنانی که روز گذشته از جلسه اخیرش در دیدار با استانداران دولت‌های یازدهم و دوازدهم منتشر شده، با انتقاد از وضعیت فعلی کشور از مکاتبه با مقام معظم رهبری و برخی مسئولان خبر داده است. رئیس‌جمهوری سابق ایران روز شنبه در دیدار جمعی از استانداران دولت‌های یازدهم و دوازدهم گفت: اینکه چه کسی مسئولیت دولت را بر عهده دارد مسئله فرعی است، مسئله اصلی پیشرفت کشور و حل مشکلات مردم است که باید به آن کمک کرد. شاید درحال‌حاضر برای رفع مشکلات مردم خیلی تأثیرگذار نباشیم اما می‌توانیم پیشنهادات خود را به افرادی که مسئول هستند، منتقل کنیم.

وی افزود: من طی این مدت تلفنی یا به‌صورت مکاتبه با مقام معظم رهبری و دیگر مسئولان کشور، مواردی را منتقل کرده‌ام و پیشنهادهایی داده‌ام. ما کشور و نظام را از خودمان می‌دانیم و وظیفه ملی و وجدانی ما کمک به توسعه و ارتقای ایران و حل مشکلات مردم است، ولو اینکه حرف‌های ما اثربخشی مطلوب نداشته باشد، اما تجارب و راهکارهایی که استانداران درباره طرح‌های نیمه‌کاره و حل مشکلات استان حوزه خدمت خود دارند، می‌تواند در اختیار مسئولان قرار داده شود. روحانی با بیان اینکه در دولت دوازدهم تلاش کردیم بهترین مسیر را برای دولت بعد آماده کنیم، اظهار کرد: تلاش کردیم برجام را به نتیجه برسانیم. با اینکه می‌دانستیم اجرائی‌شدن برجام به دولت بعد می‌رسد و پول آن در دولت بعد به خزانه کشور واریز می‌شود، اگر برخی موانع پیش نمی‌آمد می‌می‌توانستیم در اسفند ۹۹ تحریم را تمام کنیم.

در گزارش رسمی که وزارت خارجه به مجلس داد، روشن است که ما در مذاکرات به چه رسیده بودیم. برخلاف آنچه تحویل گرفته بودیم، خزانه را پر تحویل دادیم. موجودی ارزی را چندصد میلیون دلار تحویل گرفتیم ولی با چند میلیارد دلار تحویل دادیم. برای خرید ۲۰۰ میلیون ذُر واکسن کرونا اقدام کردیم و وقتی دولت را تحویل می‌دادیم، جریان ورود واکسن‌های خریداری‌شده شروع شده بود که در ماه‌های بعد ادامه یافت. رئیس‌جمهوری سابق کشورمان تصریح کرد: در دولت دوازدهم برجام را در مقابل حملات فراوان نگه داشتیم. لازم بود فریز شود تا زنده بماند. دولت سیزدهم اگر می‌خواست، می‌توانست از اجرائی‌شدن برجام به خوبی استفاده کند. اگر بخواهند در مسائل اقتصادی تحول رخ دهد، یک شرط آن احیای برجام است. تا تحریم برداشته نشود و رابطه با دنیا بهبود نیابد، سختی‌های اقتصادی برطرف نمی‌شود. برخی فکر می‌کنند با تعامل، نفوذ خارجی ایجاد می‌شود اما این انزواست که نفوذ ایجاد می‌کند.

روحانی در ادامه اظهار کرد: وحدت ملی است که تمامیت سرزمینی ایران را حفظ می‌کند. باید همه اقوام و مذاهب وحدت داشته باشند تا بتوانیم از وجب به وجب خاک کشور دفاع کنیم. باید ببینیم امروز این وحدت حفظ شده یا شکاف در جامعه آمده است؟ ما باید به همه مردم ایران احترام بگذاریم و همه را جذب کنیم. تلاش ما این بود که اگر کسی معاند است، به‌تدریج تبدیل به مخالف شود و مخالف را تبدیل به موافق کنیم. الان چه می‌شود؟ موافق را کم‌کم می‌کنیم مخالف و مخالف می‌شود معاند. نسل جوان و نوجوان فرزندان این مرز و بوم هستند. بیش از ۴۰ سال این فرزندان در اختیار ما بودند، اگر مدارس، دانشگاه، صداوسیما و مراکز فرهنگی متعدد اشکالی داشته، باید آن را حل کنیم. روحانی با بیان اینکه حل مشکلات اجتماعی و سیاسی در گرو بازگشت جاذبه به صندوق‌های رای است، گفت: اگر مردم پای صندوق آرا آمدند، جمهوریت ایجاد می‌شود. آیا اگر نیمی از مردم پای صندوق نیامدند، جمهوریت ایجاد می‌شود؟ افتخار ما این بود که در انتخابات یازدهم و دوازدهم ریاست‌جمهوری، ۷۳ درصد مردم رای دادند و تعداد آرای باطله بسیار کم بود. میزان مشارکت مردم و تعداد آرای باطله دو مسئله اصلی در انتخابات است.

رئیس‌دولت یازدهم و دوازدهم اظهار کرد: اگر مردم را از صندوق مایوس کردید یعنی به خیابان می‌رانید. اگر می‌خواهیم مردم را به کف خیابان نرانیم، راه آن این است که جاذبه صندوق رای را از بین نبریم. بعضی فکر می‌کنند با یکدست‌شدن قوا معضلات حل می‌شود. اگر یکدست‌شدن به این معناست که یک گروه را حاکم کنیم و بقیه را کنار بزنیم، معلوم است که مردم ناراضی و معترض می‌شوند.

ریموندویل

RAYMOND WEIL
GENEVE

SARMAN Co.

No. 1832, Dr. Shariati St., Next to Pol-E-Roomi, Tehran - Iran